

Příloha 1

Srovnání základních ukazatelů států tabulka č.1

Zdroje dat: Defence Expenditure of NATO Countries (2014-2021): Pres Release [online], 2021. Brusel: Public diplomacy division, 16 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2021/6/pdf/210611-pr-2021-094-en.pdf

The World Bank: Countries and Economies [online], 2023. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/country>

The World Factbook, 2023. Cia.gov [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/>

Tabulka č. 5 Plnění stanovených personálních cílů

Zdroje dat: Vývoj skutečných počtů osob v resortu MO ČR v letech 1992 - 2021. Mocr.army.cz [online]. Ministerstvo Obrany, 17.01.2022 [cit. 2022-07-01]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/dokumenty-a-legislativa/vyvoj-skutecných-poctu-osob-v-resortu-mo-cr-v-letech-1992---2017-129653/>

ČTK, 2022. Armáda chce mít v roce 2030 v aktivní záloze 10.000 vojáků, nyní jich je 4061. Ceskenoviny.cz [online]. [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/armada-chce-mit-v-roce-2030-v-aktivni-zaloze-10-000-vojaku-nyni-jich-je-4061/2270385>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2021 [online], 2021. MO SR, 22 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Dlhodobý Plán Rozvoja Rezortu Ministerstva Obrany s Výhľadom do Roku 2035 [online], 2022. Ministerstvo obrany SR [cit. 2022-11-01]. Dostupné z: https://www.mod.gov.sk/data/files/4767_dlhodoby-plan-rozvoja-rezortu-ministerstva-obrany-s-vyhľadom-do-roku-2035.pdf

LAUBENTHAL, Markus, 2021. Beauftragte für Reservistenangelegenheiten: Interview: „11 Fragen, 11 Antworten zur Reserve“. Bundeswehr.de [online]. [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: <https://www.bundeswehr.de/de/ueber-die-bundeswehr/die-reserve-der-bundeswehr/organisation-der-reserve-der-bundeswehr/beauftragte-fuer-reservistenangelegenheiten>

KOLSKI, Artur, 2022. Problemy WOT. Fakty i mity. „Pieszczoach” władzy (1). In: Portal-mundurowy.pl [online]. [cit. 2023-01-02]. Dostupné z: <https://portalmundurowy.pl/index.php/component/k2/item/15837-problemy-wot-fakty-i-mity-pieszczoach-wladzy-1>

Tabulka č.6 Srovnání věkových limitů mezi zkoumanými státy a záložními komponenty v USA

Zdroje dat: Zákon č. 585/2004 Sb.: Zákon o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Zákony pro lidi [online]. [cit. 2023-01-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>

Zákon č. 378/2015 Z. z. Zákon o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zakonypreludi.sk [online]. [cit. 2022-07-01]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-378>

Gesetz über die Rechtsstellung der Soldaten, b.r. In: Gesetze-im-internet.de [online]. Bundesministerium der Justiz [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/sg/>

Dz.U. 2022 poz. 655: Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, b.r. In: Isap.sejm.gov.pl [online]. [cit. 2023-01-09]. Dostupné z: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000655>

What is the Maximum Age Limit for Each Branch of the Military?. Militaryspot.com [online]. [cit. 2023-04-23]. Dostupné z: <https://www.militaryspot.com/enlist/what-is-the-maximum-age-limit-for-each-branch-of-the-military>

Obrázek č.1 *č.1 Mapa evropských států s daty profesionalizace a státy s ozbrojenými silami, založenými na branné povinnosti (BP)*

Zdroje mapy: Slepá mapa Evropy, Dostupné z: <http://www.publikacevymolova.cz/wp-content/uploads/2014/09/slepa-mapa-Evropy.png>

Obrázek č.5 *Kategorie polského rezervního systému*

Zdroje dat: COMPA, Tadeusz, 2020. Wojska Obrony Terytorialnej i Narodowe Siły Rezerwowe w systemie obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Facta Simonidis [online]. (13), 79-98 [cit. 2023-01-15]. ISSN 1899-3109. Dostupné z: doi:10.1177/0095327X21996220

SURA, Witold, 2022. Rusza Aktywna Rezerwa w WOT. In: Wojska Obrony Terytorialnej [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://media.terytorialsi.wp.mil.pl/informacje/771347/rusza-aktywna-rezerwa-w-wot>

Graf č.2 Vývoj počtu osob v „aktívnych zálohách“ a počet účastníkov cvičení DVP

Zdroje dat: Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2021 [online], 2021. MO SR, 22 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2020 [online], 2020. MO SR, 20 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2019 [online], 2021. MO SR, 17 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Graf č.4 vývoj počtu jednotek WOT

Zdroje dat: Wojska Obrony Terytorialnej. Gov.pl [online]. Ministerstwo Obrony Narodowej [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/wojska-obrony-terytorialnej->

13 742 żołnierzy w 2022 roku wstąpiło do wojska. To był rekord od czasu zlikwidowania obowiązkowej służby wojskowej. Gov.pl [online]. Ministerstwo Obrony Narodowej [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/13-742-zolnierzy-w-2022-roku-wstapilo-do-wojska-to-byl-rekord-od-czasu-zlikwidowania-obowiazkowej-sluzby-wojskowej>

Graf č. 5: Vývoj poměru procent personálu v aktivním záložním komponentu vůči populaci

Zdroje dat: The World Bank: Countries and Economies [online], 2023. [cit. 2023-04-20].

Dostupné z: <https://data.worldbank.org/country>

Vývoj skutečných počtů osob v resortu MO ČR v letech 1992 - 2021. Mocr.army.cz [online]. Ministerstvo Obrany, 17.01.2022 [cit. 2022-07-01]. Dostupné z:

<https://mocr.army.cz/dokumenty-a-legislativa/vyvoj-skutecnych-poctu-osob-v-resortu-mo-cr-v-letech-1992---2017-129653/>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2021 [online], 2021. MO SR, 22 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2020 [online], 2020. MO SR, 20 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2019 [online], 2021. MO SR, 17 s. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.mosr.sk/komplexne-hodnotenie-obrany/>

Databáze The Military Balance 2011-2021, Abingdon, Oxon: Routledge

COMPACT, Tadeusz, 2020. Wojska Obrony Terytorialnej i Narodowe Siły Rezerwowe w systemie obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Facta Simonidis [online]. (13), 79-98 [cit. 2023-01-15]. ISSN 1899-3109. Dostupné z: doi:10.1177/0095327X21996220

SURA, Witold, 2022. Rusza Aktywna Rezerwa w WOT. In: Wojska Obrony Terytorialnej [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z:

<https://media.terytorialsi.wp.mil.pl/informacje/771347/rusza-aktywna-rezerwa-w-wot>

Graf č.: 6 Vývoj důvěry obyvatelstva v ozbrojené síly ve zkoumaných státech

Zdroje dat: Agentura STEM, Dostupné z: <https://www.stem.cz/duvera-v-institute-na-pocátku-krize-vyvolane-epidemie-koronaviru/>

Agentura STEM, Dostupné z: <https://www.stem.cz/duvera-v-institute-v-cervnu-2022/>

Level of trust in the German Federal Armed Forces in Germany 2023. Statista.com [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/1279918/german-federal-armed-forces-trust-levels-germany/>

PRIESKUM: Ozbrojeným silám SR dôveruje viac ako 77 percent Slovákov. Teraz.sk [online]. TASR [cit. 2023-04-23]. Dostupné z: <https://www.teraz.sk/slovensko/prieskum-os-sr-doveruje-viac-ako-77-pe/590164-clanok.html>

NATO, army & EU Poles' most trusted institutions; government, state media & constitutional court the least, 2022. Notesfrompoland.com [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://notesfrompoland.com/2022/06/09/nato-army-government-state-media-constitutional-court-the-least/>

Příloha 2

Vzhledem k potencionální komplikovanosti užívaných pojmů, pro čtenáře z prostředí pohybující se mimo vojenskou odbornou literaturu, se autor této práce rozhodl vymezit klíčové pojmy:

Prvním pojmem je typologie ozbrojených sil na základě dobrovolnosti a nedobrovolnosti účasti personálu v ozbrojených silách dle Bohuslava Pernici (2007, s. 43): „Podle ne/dobrovolnosti účasti personálu v ozbrojených silách lze ozbrojené síly dělit na: **dobrovolnické** (Profesionální v užším slova smyslu – All Volunteer Force), **zaměstnanecké** (profesionální v širším slova smyslu), **konskripční** (ozbrojené síly založené na branné povinnosti), **smíšený typ ozbrojených sil** složený z konskripční složky a složky profesionální, případně zaměstnanecké (či z jejich kombinace), tzv. poloprofesionální ozbrojené síly.“

Dalším užívaným konceptem v rámci této práce je **profesionalizace**, opět dle Pernici: „Profesionalizace ozbrojených sil je proces postupného nahrazení branně povinných vojáků personálem najímaným z trhu práce. Výsledkem jsou plně profesionální ozbrojené síly.“ (Pernica, 2007). V případě profesionálních ozbrojených sil mluvíme o ozbrojených silách, které jsou postaveny na dobrovolném principu. Nejedná se tak o zvyšování kvality personálu, jak by název mohl napovídat, ale o proces nahrazení branců dobrovolníky, kteří dobrovolně vstupují do ozbrojených sil a vykonávají službu na základě zaměstnaneckého vztahu.

Záloha brannecké armády: do zálohy brannecké armády je zařazen každý občan, který absolvoval základní vojenskou službu a stále splňuje nastavená kritéria pro službu. Po těchto záložnících se standardně nevyžaduje další rozvíjení vojenských dovedností.

Dobrovolnické ozbrojené síly (All Volunteer Force) – Ozbrojené síly složené výhradně z dobrovolníků, které nevyžívají pro doplňování personálu brannou povinností.

Branná povinnost – Dle Bohuslava Pernici: „Branná povinnost je v závislosti od své národní definice složena z několika dílčích povinností, které na sebe navazují a vzájemně se podmiňují. Jsou jimi: 1) povinnost registrace občana pro výkon branné povinnosti, 2) povinnost podrobit se úkonům spojených s posouzením schopnosti 3) občana vykonávat službu v ozbrojených silách, 4) povinnost vykonávat vojenskou službu, případně nějaký druh její náhrady.“ (Pernica, 2007, s. 30).

Příloha 3

Tabulka č.11 Předurčení jednotek AZ ČR

Předurčení jednotek AZ	Teritoriální jednotky	Jednotky přidělené k útvarům/specialisté
Za míru a krizové situace	Plnění úkolů PČR Záchrané a likvidační práce ve prospěch IZS Ochrana a obrana ODOS	Doplnění mírové nenaplněnosti útvarů v případě potřeby AČR Úhrada operačních ztrát AČR
Za stavu ohrožení státu a během válečného stavu	Ochrana a obrana ODOS Podíl na zajištění vnitřní bezpečnosti Základ mobilizačně vytvářených teritoriálních jednotek	Doplnění mírové nenaplněnosti útvarů Základ mobilizačně vytvářených útvarů Doplnění operačních ztrát AČR, doplnění speciálních schopností

Zdroj: vlastní, na základě dat: PIVOŇKA, Michal, 2020. 15 nových jednotek aktivní zálohy, 10 tisíc záložáků v roce 2030 [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/15-novych-jednotek-aktivni-zalohy-10-tisic-zalozaku-v-roce-2030>

Tabulka č.12 Předurčení slovenských AZ

Účel	Mimořádné události
AZ SR Plnění úloh ozbrojených sil při řešení mimořádných událostí	živelné pohromy havárie katastrofy ohrožení veřejného zdraví teroristické útoky

Zdroj: vlastní na základě dat: Zákon č. 585/2004 Sb. Zákon o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Zakony pro lidi [online]. [cit. 2022-07-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585> a Zákon č. 42/1994 Z. z.: Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva. Zakonypreludi.sk [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1994-42>

Tabulka č.13 Předurčení záložních jednotek Bundeswehru

Typ jednotek	Truppenreserve	Territoriale Reserve
Účel	Posílení aktivních jednotek	Odlehčení aktivním jednotkám v oblasti ochrany teritoria a plnění bezpečnostních úkolů na území Host Nation Support V případě krizové situace nebo obrany státu ochrana infrastruktury Odstraňování následků a podpora během živelních katastrof

Zdroj: vlastní, na základě dat: Reserve Strategy K-10/5 [online], 2019. Bundesministerium der Verteidigung [cit. 2022-09-23]. Dostupné z: <https://www.bundeswehr.de/resource/blob/171578/15defe6c78b9c8f56e4ff75f065bf4c1/download-sdr-englisch-data.pdf>

Tabulka č.14 Předurčení jednotek WOT

Typ situace	Úkoly jednotek WOT
V době míru	Vytvářet bezpečné operační prostředí, podporovat místní komunity a nevojenský systém při řešení krizí a udržovat vnitřní bezpečnost.
Za nevojenské krize	Bezprostředně reagovat na vzniklou situaci nebo existující nevojenskou krizi s cílem jí zabránit nebo jí čelit. Minimalizovat a odstranit její následky, jakož i obnovit stav před jejím vznikem.
Za vojenské krize	Připravit stálé prostory k obraně a dosáhnout připravenosti k odražení agrese nepřítel, podpořit nevojenský systém s ohledem na posílení ochrany státní hranice, kritické infrastruktury a objektů zvláštního významu pro bezpečnost a obranu státu a obcí, připravit a zabezpečit příchod spojeneckých (koaličních) posilových sil, jakož i poskytnout krytí pro mobilizaci a operační rozvinutí vojsk.
V době války	Vést bojové operace v součinnosti s operačními silami a složkami nevojenského systému, zajišťovat všeobecnou ochranu a obranu stálých oblastí odpovědnosti, včetně státního majetku, veřejných služeb a kulturních statků před rabováním a ničením, zabezpečovat vstup spojeneckých posilových sil do boje a obnovu, jakož i fungování struktur státní správy a samosprávy a veřejné bezpečnosti a pořádku v osvobozených oblastech.

Zdroj: vlastní, na základě dat: COMPA, Tadeusz. Wojska Obrony Terytorialnej i Narodowe Siły Rezerwowe w systemie obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Facta Simonidis [online]. 2020-10-10, 2020(13), 79-98 [cit. 2022-07-01]. ISSN 1899-3109. Dostupné z: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-ddd705e4-8a83-4a05-b50e-5130cd549b00>

Příloha 4

Ministerstvo Obrany navrhlo v roce 2023 novelizaci několika zákonů ohledně obrany a bezpečnosti České republiky. V případě schválení bude mít tato novelizace vliv i na podobu fungování aktivních záloh. První změnou by bylo zavedení dobrovolného předurčení. Závazek zúčastnit se cvičení a osvojení si základních vojenských dovedností v případě podstatného zhoršení bezpečnostní situace. Po zařazení do dobrovolného předurčení by občan absolvovat základní zdravotní prohlídku.

Další změnou je odměňování vojáků aktivní zálohy. V rámci nové legislativy se finanční příspěvek bude odvíjet od hodnocení za daný rok:

- *Výtečné hodnocení: celkem 24 000 Kč (nejméně 21 dní cvičení za rok)*
- *Velmi dobré hodnocení: celkem 21 000 Kč (nejméně 21 dní cvičení za rok)*
- *Dobré hodnocení: celkem 18 000 Kč (nejméně 14 dní cvičení za rok)*
- *Vyhovující hodnocení: celkem 18 000 Kč (nejméně 14 dní cvičení za rok)*
- *Nevyhovující hodnocení: celkem 18 000 Kč (nejméně 14 dní cvičení za rok)*

Zároveň stále bude náborový příspěvek – ve výši 24 000 Kč a voják v AZ, který své zařazení obnoví může dostat 2000 Kč za každý další měsíc, který prodlouží. Další změnou je, že zaměstnavatel obdrží finanční podporu i během účasti záložníka na dobrovolném cvičení.

Mezi další změny patří:

- *Prodloužení maximální doby zařazení do aktivní zálohy ze tří na pět let.*
- *Prodloužení maximální doby operačního nasazení vojáka v aktivní záloze ze sedmi na devět měsíců.*
- *Prodloužení maximální doby cvičení během roku ze šesti na dvanáct týdnů.*
- *Povolávací rozkaz na operační nasazení může být v jasně stanovených případech doručen tři dny před nasazením.*
- *Povolávací rozkazy budou doručovány datovou schránkou, pokud ji voják v aktivní záloze má zřízenou.*
- *Zaměstnavatel obdrží finanční podporu i za dny dobrovolného vojenského cvičení.*
- *Počet dnů cvičení, potřebných k tomu, aby voják v aktivní záloze obdržel odměnu, se zvyšuje na 14 dní za kalendářní rok.*
- *Vojáci v aktivní záloze budou mít možnost využívat majetek resortu obrany i v době mimo vojenskou činnou službu. Velitel útvaru bude moci vojákovi v aktivní záloze proplatit i práci konanou mimo dobu povolání, pokud půjde o plnění úkolů ozbrojených sil.*

Zdroj:

Vláda schválila zákon, který rozšiřuje možnost zapojení obyvatel do obrany státu. Mocr.army.cz [online]. odbor komunikace MO. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-zakon--ktery-rozsiruje-moznost-zapojeni-obyvatel-do-obrany-statu-241501/>

AZ INFO Newsletter Vojáků Aktivní Zálohy, 03.2023, č.3